

Kočí v Chotči

Nebudu zdržovat dlouhým popisem toho co práce Daniely Grohové obsahuje, vřele doporučuji si ji přečíst, ten čas nebude zbytečný. Já jsem z ní vlastně naprosto nadšený. Danielu znám jen od vidění a na festivalu Kočí v Chotči jsem, ačkoliv žiju v Jičíně, nikdy nebyl. Ne že bych tam nechtěl jet, ale vždy se to nějak blbě sešlo, prázdninový termín je pro rodinu smrtící. Proto jsem měl obavy, že budu muset hodnotit studentku, kterou neznám, na katedře, kde neučím, s prací, kterou jsem nezažil.

Po přečtení práce mám však dojem, že Danielu znám, no dobře přesněji, znám nyní obraz, který o sobě vytváří. Sama totiž v práci píše, že se při přípravě festivalu mění v postavu. V koho se tedy změnila ve své diplomové práci?

V člověka, který dospěl. Skrze hledání kořenů vlastních uviděla i kořeny druhých, uviděla síť strachů a pochyb. Uviděla paměť, která se nad venkovem stále vznáší jako černý závoj z pohádek a drží nás stále jednou nohou v baroku. A tuto paměť vyzvala na souboj, s vědomím, že vyhrát nemůže, ale mohla by najít usmíření, skrze slavnost, kterou na konci práce navrhuje přejmenovat z festivalu na svátek. Ve své práci našla Daniela mocnou zbraň a tou je jazyk, kterým píše. Je přímý a nekompromisní, ale přitom stále laskavý a milující. Je to text o domově, ale nikdy našťastí nesklouzne k sentimentalitě. Je plný příbuzných a sousedů, ale přitom nikdy není indiskrétní a žvanivý. Dalším skvělým spojencem, je způsob členění textu, v kterém se objevují drobné literární podkapitoly, které doříkávají a pointují samotný text. Tento způsob psaní, kdy ty nejpodstatnější věci zůstávají nevysloveny a tím i chráněny mi přijde navýsost šťastný. Zvláště pracujeme-li s tajemstvím.

Řekl bych, že Daniela dospěla i k křižovatce, po tomto textu, už nebude možné dělat festival stejně jako doposud. Tak jako při psaní své práce prověřila a změnila způsob, kterým píše, nyní ji čeká podobný proces v prověření a změně jazyka, kterým dělá festival. Což s sebou nese i otázky nakonec.

Tomáš Žižka mi na jaře řekl: "Na venkově všichni vědí co dělá doktor, co dělá učitel, ale co dělá umělec?"

Co může udělat umělec, aby byl srozumitelný. A co to je vlastně srozumitelný?

Myslíte si, že by vaši práci mohli přečíst vaši spoluobčané, nemyslím nutně všechny, ale třeba jen zahrádkáře? Měli by šanci ji rozumět? Nebo je tu zakletý ten problém jazyka, o kterém píšete, a kterému sice rozumí děti, ale dospělí už ne. Jak by se dala práce upravit, aby ji vaši spoluobčané mohli číst a rozumět? A nemyslím, aby se jim líbila, to vskutku ne.

Práci doporučuji k obhajobě.